

ELFIZETÉSI ÁRAK:

Hónapra... 80 lej
Negyedévre... 220 lej
Évire... 410 lej
Évire... 800 lej

Éves szám ára: hét
nap 4 lej, vasárnap
5 lej, az okiráltságban
egy lejjel drágább

UJSÁG

Alapította Gombos Ferenc

SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:

Strada Regina Maria (vol.
Deák F.-u.) 35. Telefon 396.
Temesvári szerkesztőség
és kiadó: Str. Avram Iancu
(volt Takarékpénztár-u.) 4

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évf. 127. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

MI UJSÁG?

Anglia, Amerika és Japán közösen fognak fellépni a kínai forradalom ellen, me-
gre aggasztóbb méreteket ölt.

Az Universul kapcsolatokat sejtet a magyar miniszterelnök és az erdélyi
miniszer között.

Maniu nagy beszéde a parlamentben a Stere-ügyről.

Ledobta a repülőgépről a titkárja a strassburgi gyémántkereskedőt.

Nem lehet feladni a gyermekek jogát

Irtó Paál Árpád

Halljuk a hírt, hogy esetleg a Népek
előtt is szóba kerül az iskolatörvény
és hogy így a világ fórumán is birkózásba
együtt Románia, Magyarország és kisebb-
bűbbek szabadságakarata. Nyilvánosságunk
szabadságakarata. Nyilvánosságunk
organuma ebből az alkalomból sajnál-
va említi meg, hogy kár volt a kormány
közösségének idáig fejleszteni a dolgot. Ez
De aztán ugyanaz a sajtóközlemény a
lehetőség útjára is hirtelen rávilágít s
el fogadásra azt az egyszakaszos módo-
sítást, amit az erdélyi református egyházkerület
tett a szenátusban. Ehhez már van egy
hozzászólni valónk.

A szenátusban tett módosító javaslatról
ajánlatunkban nincs is kellő tudomása köz-
ményünknek. Elhangzott, de az iskoláért
nagyobb aggodalmak vergődésében csak
pült a szorongó lélekállapotok fölött s nem
mulhatott be súlyosabban és gondolatkelet-
keztet a figyelembe. Most, hogy megint történik
hivatkozás és éppen egy döntő küzdelem
közvetítésében esik szó róla, a figyelembe is
szükségessé válik beleütni. Tehát tudnunk
most mindnyájunknak, hogy a református
házak a magániskolákról szóló törvényter-
vet teljes egészében való elfogadását ajánlotta
ha az egy olyan szakasszal egészítődik ki,
amely szerint a törvény az egyházak által fenn-
tartott iskolákra nem vonatkozik.

Ez hűség és jó szempont lehet az egy-
házakra nézve s teljes tisztelettel meg tudunk
szólalni a zseniáltság előtt, mely mintegy végső
szükségben ezzel az elhárítással igyekezett
megvédeni az egyházak iskoláit. Ámbár az is
szükség, hogy ez az elhárítás csak ideiglenes tu-
sít volna lenni, ha esetleg a kormány és több-
nyire az is fogadta volna a felvetett javaslatot.
Azt jelentette volna, hogy a küzdelem
és heve áttolódik az egyházakról szóló
törvénytervezet tárgyalására, mikor már az el-
adott magániskolai javaslatot szegeznek
be kormányrésztől a több iskolajogot kö-
vetelő egyházaknak. Azt mondanak akkor,
hogy ha már egyszer egyéb közületekre nézve
fogadhatónak tartották az egyházak ezt az
iskolatörvényt, hát akkor maguknak se kíván-
nak többet.

Az az elhárító egyszakaszos módosítás te-
csak arra lenne alkalmas, hogy még az
iskolákkal szemben is a csavaros rabulisztika
szükségbe tudjon kapaszkodni. Amellett
még ez a módosítás igen lényeges iskolajo-
gokról való határozott lemondást is jelentene,
amit az egyházakon kívül a magyar közélet
közössége is elfogadna. Hogy az egyház-
ak magukért és a maguk nevében javaslatot
tesznek s magukra nézve elfogadhatónak jelente-
nek ki valamit, ahhoz megvan a tisztelettel né-
veltségük. De a világi közéletnek az egy-
házak szempontján és közérdekén túl további
védelmi és védeni valójuk, további kifejtésre
váró közérdekük is lehet, amit

az egyházak részéről adott kijelentések el nem
intézhettek.

A magyar református egyház fő szenátus-
beli kijelentését se szabad tehát úgy venni,
hogy az az egész magyar nyelvű közönség nevé-
ben történt. Az egész magyar nyelvű közönséget,
akár keresztény, akár nem keresztény, meg-
illeti a népkisebbségi egyezmény 9. szakasza
szerint a saját nyelvén, saját tananyagával, saját
igazgatásával és felügyeletével vezethető iskola
joga. A magyar nyelvű közönségből pedig külön
a székely népet megilleti a népkisebbségi egyez-
mény 11. szakasza szerint az iskolai önkormány-
zat is. Megilleti tehát az a helyzet, hogy a
székelység területén ez a nép maga elhatározza
sából és maga igazgatásával tarthasson fenn
iskolákat, még pedig olyanokat, melyek az ele-
mi oktatástól a felső oktatásig minden tanítási
szükségletet kielégítsenek.

A most szóban levő magániskolai törvény-
alkotás kimondja, hogy a benne megszabott
iskolai korlátozásokon kívül más iskola-
fentartások lehetetlenek. Az anyanyelvi alapon
való iskolafentartást eltiltja az egész zsidó ma-
gyarságra nézve, sőt a mások által fentartott
magyar nyelvű iskolákból is egyenesen ki-
zárja ezt a jelentős magyar elemet. Ami pedig
a székely iskolajogot illeti, erről még kevésbé
tud a törvényalkotás, mely szinte borzadállyal
fordul el minden önkormányzati szellemű s
minden kulturális magánműveltséget szemve-
délyesen szorít bele az állami központosítás
rendszerébe. Aki tehát egy ilyen törvény-
alkotást úgy fogad el, hogy csak az egy-
házak iskolajogát tartja fenn, az egyúttal le-
mond olyan nemzetközileg biztosított iskolajo-
gokról, amik a magyarság városi elemeinek
jórészt nézve, továbbá az egész székely-
ségre nézve falatkönyérként szükségesek.

Mikor éppen nemzetközi fórum előtt állunk,
nem lehetünk olyan pazarok, hogy nemzetközi
jogokat adjunk vissza. Nem lehet tehát olyan
elszólásokba se felejtkeznünk, hogy egy tisztelet-
reméltó egyházi kijelentést az egész magyar-
nyelvű közönség békeajánlataként állítsunk oda.
Az a kijelentés egyházi szempontból hangzott
el és ebből a szempontból s az egyházi vonat-
kozásokról kerületéig talán tökéletesen meg is
indokolható. Az egész magyar nyelvű közönség
szempontjából azonban csak veszedelmet jelen-
tene és megindokolhatatlan volna, hogy mikor
egyéb jogunk sines, mint amit a világ adott,
mi mégis hajlandók legyünk annak feladására.

Végére: gyermekek joga ez. Az apáknak
százszor meg kell gondolniuk, hogy lemond-
hatnak-e róla, akár miféle ellenérték csillan is
fel érte. Egész nagy jövő van ebben a
jogban, amivel a jövőben nemzedék minden-
esetre jobban tud boldogulni, mint mi magunk.
Ha nem adhatunk hozzá, legalább ne vegyünk
el belőle. És ha magunk esetleg nem használ-
hatjuk is, hagyjuk meg éppen, hogy gyerme-
keink használhassák.

Magyarország államfői hatalmát államtanácsra akarják ruházni

A hadbírók új eljárást indít a Somogyi—Bacsó-
ügyben

(Budapest.) A Beniczky Ödön vallomása
által amúgy is tulizgatott magyar közéletbe
most a szociáldemokraták parlamenti frakciója
dob be egy indítványt, mely az állami főhata-
lom ideiglenes rendezését kívánja. Ez az
indítvány világos utalás arra, hogy a szocialis-
ták a mai államfőt a Somogyi—Bacsó-gyilkos-
ságban annyira kompromittálták tartják, hogy
az ország érdekében szükségesnek látnák a fő-
hatalmat más kezekre ruházni.

A szociáldemokrata párt parlamenti frak-
ciója kommüniké alakjában közli, hogy a nem-
zetgyűlésen indítványt fog benyújtani az 1920.
évi I. számú törvények módosítása iránt,
amely tudvalevőleg a magyar állami főhatalom
betöltését rendezi ideiglenes formában. Indít-
ványozza a szociáldemokrata párt, hogy az
államfői hatalom gyakorlását bizzák egy három-
tagú államtanácsra a jövőben, amelyet a nem-
zetgyűlés választana az állam polgárai közül és
pedig titkos szavazás útján. Az államtanács
megbizása két évre terjedjen. Ezt az indítványt
a párt parlamenti frakciója a nemzetgyűlés hét-
fői ülésén fogja bű indokolás kíséretében be-
terjeszteni.

Apponyi a Beniczky-ügyről

Az Est meginterjuvulta Apponyi grófot
azokkal az elterjedt hírekkel kapcsolatban, hogy
Beniczky vallomása a legitimisták legújabb
sakkhúzása lenne. Apponyi kijelentette, hogy
az ügynek semmi köze a legitimizmushoz.

— Beniczkyt hónapok óta nem láttam, —
mondta — nem is beszéltem vele. Általában
úgy tűnt fel, hogy Beniczky nagyon dolgozik
valamin, de az is feltűnt, hogy politikai bará-
taival kerüli az érintkezést. Az államtanács
ügyéről nyilatkozni még nem tartom idő-
szerűnek.

Rassay nyilatkozik

A szociáldemokraták indítványáról Rassay
Károly nyilatkozott a délben megjelenő Magyar
Hírlap-ban. Szerencsétlennek tartja, hogy ezt a
nagyfontosságú alkotmányjogi kérdést taktikai
szempontokból éppen most dobják be a közvé-
leménybe, hiszen ilyen akció egyáltalán nem
számíthat eredményre.

— Egyáltalán szerencsétlennek tartom, —
mondta Rassay — hogy a Somogyi—Bacsó-
ügyben a Beniczky által előidézett fordulat
olyan mederbe terelte az eseményeket, hogy az
államfő személyét igyekszik exponálni. Ez is-
mét reakciót válthat ki.

Új nyomozás a Somogyi-ügyben

A kormány legutóbbi minisztertanácsán el-
határozta, hogy a Somogyi gyilkosság ügyében
újabb megindítja a katonai eljárást.

Beniczky Ödön volt belügyminiszter letar-
toztatásáról újabb érdekes részletek kerültek a
nyilvánosság elé. „Az Ujság” vasárnapi számá-
nak megjelenésekor a kormány több tagja nem
volt Budapesten és így a minisztertanácsot csak
a késő esti órákban lehetett összehívni. Ezen a
minisztertanácsos Pesthy Pál igazságügyminis-
ter indítványozta Beniczky letartóztatását és ő
javasolta, hogy ki nem töltött büntetésének
címén tartóztassák le. A minisztertanács által
elrendelt letartóztatást azután az igazságügyi-
miniszter személyesen foganatosította.

Kidobtak egy gyémántkereskedőt a repülőgépből

(Budapest.) Borzalmas rablógyilkosságot leplezett le a napokban Budapest rendőrsége. Néhány nappal ezelőtt Brob és Sopron között egy félig oszlásnak indult férfi hullájára akadtak. A bevezetett vizsgálat rögtön megállapította annyit, hogy a hulla gyilkosságnak esett áldozatul. Erre vallottak azok a rémes zuzódások, amelyek a halott fejét és felső testét elékeltelenítették. A rendőrség minden erejét arra fordította, hogy mivel okozhatta a tettes ezeket a rendkívüli sebeket.

A nyomozás további folyamán aztán felárult a borzasztó gyilkosság minden részlete. Megállapítást nyert, hogy az áldozat azonos Lasker János dús gazdag strassburgi gyémánt-

kereskedővel, aki hetekkel ezelőtt indult el üreplőgépen Bécsből Budapest felé. Társaságában utazott Savis Lajos nevű titkára is, aki több mint 20.000 frank értékű ékszert vitt magával.

A tragédia a levegőben játszódott le. Savis titkár, aki rendezetlen anyagi körülmények között élt, kloroformmal elkábította a gazdáját s aztán kidobta a gépből, hogy megszerezhesse az ékszereket. A gépet vezető pilótáról sincs semmi hír, valószínű, hogy Savis vele is végzett, mert nem akart osztozni zsákmányán.

A nyomozás azt is kiderítette, hogy a rablógyilkos titkár Jugoszláviába menekült.

Maniu párhuzamot von Bukarest és Budapest között

Nem engedélyezték az ellenzék bukovinai nagygyűlését. Meg sem szavazták és részleteiben máris alkalmazzák a szesz-törvényt

(Bukarest.) Bratianu Jonel tegnap délelőtt egy óra hosszat tartó kihallgatáson volt a királynál Szinajában. Öfelsége különben — megállapított program szerint — furdőre utazása előtt három napot Párisban tölt és meglátogatja a köztársasági elnököt.

A heves parlamenti harcok kifárasztották az ellenzék támadó erejét, de belefáradt a többség is abba az erőfeszítésbe, amellyel — ma már megállapíthatjuk — sikerült egyelőre lefékezni a támadásokat. Husvét óta alig egy-két napra esendesezett rendes parlamenti ülésre a harc, viszont az utóbbi hetek alatt naponta három ülést is tartottak, sőt ünnepnapokon sem szünetelt az új törvények garmadájának erőltetett tempójú tárgyalása, mert a kormánynak minden bizakodása ellenére is ott állott háta mögött az ellenzéki pártok hangos figyelmeztetése: sietnie kell, nehogy kifogyjon az időből.

Ünnepi szünet a parlamentben

A parlament éjeli ülése előtt a többségi képviselőket ismét értekezletre hívták össze. Bratianu Dinu szemére vetette a liberális képviselőknek, hogy nem látogatják szorgalmasan a parlament üléseit s ezzel alkalmat adnak az ellenzéknek arra, hogy megállapítsák a Ház határozatképtelenségét. Ez nagyban késlelteti a javaslatok keresztülvitelét. Azután Bratianu Vintila közölte a képviselőkkel, hogy azért hívta össze az értekezletet, mert megállapodást akar a pünkösdi ünnepek alatt tartandó kamarai ülésekre vonatkozólag. A megjelent képviselők azonban nem voltak hajlandók arra, hogy az ünnepek alatt is ülésezzenek. A maguk részéről leszögezték azt, hogy amennyiben a kamara pünkösdkor is ülést tartana, ők nem jelennek meg a parlamentben. Husszu vita után aztán Bratianu is hozzájárult ahhoz, hogy a kamara vasárnap és hétfőn szünetet tartson.

A pártok fölött az ünnep előszelének nyugalma ül. Ami izgatja a lelkeket, az a választójogi javaslat, amelytől, jelek szerint, elég oka van félni az ellenzéknek, viszont a liberális többség szeretné minél előbb tető alá hozni. Kormánykörökből már számtalanszor, sőt maga Bratianu miniszterelnök is nem egyszer kijelentette, hogy ez a javaslat csak az ősz folyamán kerül a kamara elé. Ezzel szemben az ellenzéki lapok szinte állandó rovatban foglalkoznak vele s hangsúlyozzák, hogy a liberálisok még ezen az ülésszakon törvényt akarják tenni a javaslatot.

Legutoljára az „Aurora” jelenti, a választójogi javaslat már olyan stádiumban van, hogy a napokban parlament elé is kerül. Hozzáfüzi jelenlétében azt is, hogy a liberálisok titokban kezelik ezt a kérdést, mert nagy meglepetést akarnak okozni vele az ellenzéknek.

Újabb jelentés szerint Bratianu Jonel, Marzescu és Constantin Dumitru tegnap hosszasan tanácskoztak és megállapították a választójogi javaslat főbb elveit. A Lupta szerint a kormány még e hét végén beterjeszti a javaslatot a kamara elé, tárgyalásra azonban csak az ősszel kerül sor.

Másik nagy kérdése a kormánynak a szesz-törvény-javaslat, amelyen még a liberális többség is lényeges módosításokat szeretne eszközölni. Bratianu Vintila azonban már megtalálta a javaslat egyszerű keresztülvitelének útját: bár a javaslat még nem is került a kamara elé, már is megtette az intézkedéseket arra, hogy a javaslat egyes szakaszait életbeléptesse.

A jegybank-egyezmény vitája

A kamara éjeli ülésén a Banca Nationala privilégiumának meghosszabbításáról szóló javaslatot tárgyalták. Dan Sever kritikailag, de nem érdemlegesen szól hozzá a javaslatához. A javaslat vitája különben kedden befejezést nyer. Az általános vita berekesztésével a kormány részéről csak Dumitriu előadó fog felszólalni.

A szombat délelőtti ülésen ugyancsak ennek a javaslatnak folytatták a vitáját. Ioanitu bejelent, hogy a javaslat és a kormány pénzügyi politikája között élelmi ellentmondás van. A javaslat néhány elfogadható pontját kivéve, egészben a liberális érdekeket szolgálja.

Azután megemlékeznek az Emanuel olasz király trónfoglalásának huszonötödik évfordulójáról. Jorga az egyesült ellenzéki pártok nevében szerencsekívánatait küldi az olasz királynak, amelyhez Duca is csatlakozik. Ezzel az ülés véget is ér, miután az elnök ismételtén konstatalja, hogy a Ház határozatképtelen.

Maniu nagy beszéde

A kamara ma délutáni ülésén Toni bejelent, hogy az egyesült ellenzéki pártoknak Bukovinába összehívott nagygyűléseit a kormány betiltotta. A hatóságoknak szigorú utasításuk van, hogy csakis a liberális párt gyűléseit engedélyezzék.

Az ellenzék óriási ovációja közepette lép az emelvényre Maniu, hogy válaszoljon az igazságügyi miniszternek tegnapi beszédére. Azzal kezd, hogy Marzescu megvádolta a nemzeti pártot, hogy inkonzekvens.

Hangok a többség oldaláról. Mi van Sterével?

Maniu: Nem azért jöttem ide, hogy Önökkel a Stere-ügy miatt vitakozzak, azonban ha kívánják, én ebben a kérdésben is megfelelően felvilágosítom Önöket, de várjanak a sorrendre. Inkonzekvenssek vagyunk? Vajjon mennyivel konzekvenssek a liberálisok? Ha csak azzal nem, hogy minden ténykedésükből panama sül ki. Óriási tiltakozás a többség oldaláról. Az igazságügyi miniszter azt a kijelentést tette, hogy a nemzeti párt annakidején kijelentette, hogy nem ismeri el a kormányt. Ilyen kijelentést a nemzeti párt nem tett soha. A király iránt érzett alattvalói hűségről nem mondhat ilyent még akkor sem, ha a koronázást egy olyan párt hajtotta végre, mely a mi szemünkben egyet jelent a semmivel.

A budapesti és bukaresti parlament

— Olyan vádakat is hallottunk, hogy a nemzeti párt a budapesti parlamenti szokásokat akarja itti meghonosítani. Meg kell állapítanom,

hogy a budapesti parlament és az itteni parlament állapota között bizonyos hasonlatosság van abban, hogy itt is, ott is az oligarchia uralkodik. A házszabálymódosítást ott is alkalmazzák, azonban csak egyetlen szakaszra nem úgy, mint itt Önök. Ott sem vették tekintetbe a nép tiltakozását, mint ahogy itt nem veszik tekintetbe a mi tiltakozásunkat. — Önök azonban még a szavukat sem tartják be. Német tartották be most sem, amikor a házszabálymódosításnál széleskörű vitát ígértek. (Közben Mihailache észreveszi, hogy Marzescu int kezével az elnöknek, hogy zárja be a vitát. Óriási tiltakozás az ellenzék oldaláról.)

Maniu: Beszélni akarok, hogy végre végzettséget derítsék arra a sok támadásra, amit Önök részéről állandóan hangoztatnak. Ami alkotmány elismerését illeti, számolni fogunk realitásokkal, noha a törvényhozás, amely alkotmányt tető alá hozta, törvénytelen volt. Az Averescu-párt volt az első, amely kijelentette, hogy ez a kamara nem legális. Később azonban Averescu tábornok jónak látta egyet dolgozni ezzel a kamarával. Tudjuk jól, hogy miért történt ez a nézetváltozás. Az ország gazdasági politikája az alapja a népjólétnek. Amit az Önök részéről láttunk, az nem egy közönséges kapzsiságnál. Nincsen gazdasági politikánk, de van statisztikánk. Az adminisztráció terén terror uralkodik. Azt mondják nekünk, hogy menjünk Budapestre a kamarába. Nem szabad lekicsinyelni a mi ottani munkánkat. Nehéz teljesítményt végeztünk ott. A Stere kérdésre vonatkozólag fontos dolgot tanultunk Jorga professzortól.

Husz perc alatt 80 szakasz

Beszéde további folyamán Maniu arra szólította rá, hogy a kormány zsarolni akar, mikor Stere hazaárulóként igyekszik befeketíteni. Maniu nem engedi, hogy világosság derüljön a Stere ügyére? Mert a Stere elleni vádaskodással akar a nemzeti párt és a parasztpárt közelítést szerezni. Nem hallgatunk többé — mondja Maniu — az ilyen zsarolásokra, Stere sokat földmives küldött a parlamentbe, s nélküle nem lehet Inkultúrnak, a kormány egyik tagjának a működése szerint se lehet semmit csinálni a balkáni arabizációs kérdésben.

Marzescu replikázott Maniunak, szemérmesen azt mondta, hogy még mindig budapesti szokásokkal dolgoznak. Utána a kormány igazgatási törvény klotürös tárgyalására tett előadó javaslatot. Vajda Sándor tiltakozott ellen az alkotmány 33. szakaszára hivatkozva. Nem vették figyelembe. Husz perc alatt nyolcvan törvényszakaszt fogadtak el gyorsszavazással. Eljutak a 105. ik szakaszig. A kamara legközelebbi ülése szerdán lesz.

A temesvári főpolgármester rágalmasért feljelentett egy román lapot. Temesvárról jelentik: Georgevici Lucian dr. főpolgármester nyilatkozatot tett közbe a lapok között arról, hogy a helybeli Vtata Banatului elleni helyzet ellen, mely rendszeres személyi és szellemi folytat ellene s fantasztikus panaszokkal illeti, rágalmaszás miatt büntető feljelentést tett a temesvári ügyészség. Hogy pedig a vádak alaptalanságáról a polgármester rövid úton is meggyőződjék, a vádak alapjánál szolgáló ügyeket egy pártatlan bíróság bizottság elé terjeszti, melynek tagjai dr. Ungurea Manó ügyvéd, dr. Mencea Victor volt subprefekt, ügyvéd és Nemes József ny. min. tanácsos, a Polgári Szervezet elnöke. Dr. Georgevici Bukarestben fegyelmi vizsgálatot is kért maga ellen. Temesvárott vannak győződve a vádak tarthatatlanságáról.

HÁZAKAT

minden nagyságban, árban, és Kolozsvár minden utcájában, valamint kisebb-nagyobb földbirtokokat Kolozsvár határában.

INGYEN

küszövit vásárlóknak a Széchenyi-tér 4. sz. alatti törvényszéki legbejegyzett

LELOYD

Bankbizományi és Kereskedelmi Vállalat
Csakis délelőtt 9-10-ig és délután 3-5 óra között. — Ügyünk pénz kölcsönök 24 százaléktól feljebb azonnal folyósíthatók.

NORMACOL

a legelőkeltebb székletszabályozó szer. Csupán növényi anyagokból készül, melynek hatása mechanikus, enyhe és biztos. Etre nem ártalmas, azt meg nem szokja. Leginkább kacsabb eseteknél is hatékony. Kapható minden patikában és drogériában.

A Universul leleplezéseket ígér

Rozsálja a kisebbségi panaszoknak a Népliga elé terjesztését

(Bukarest.) Az Ujság legutóbbi számában részletesen megírta, hogy a Népliga az erdélyi magyar kisebbség problémáival foglalkozik. Ez a kapcsolatos az Universul vezérlőket ír részletesen foglalkozik a magyar kisebbségek az Anghelescu-féle közoktatásügyi törvény ellen a Népszövetséghez intézett panaszal.

A lap szerint a román kormány türelmes politikát folytat, amely lehetővé tette, hogy a magyarok Erdélyben több iskolát nyitassanak meg, mint a lakosság számához képest aránylagosan a románok. Az Universul ennek folytán több okosságot várt volna el a nyaralás vezetőitől, akiknek nem szabad felelősség nélkül visszaélniük a románság hagyományos toleranciájával. A magyaroknak a Népszövetségnél bevezetett akciója bizonyos következtetésekre mutat rá.

— Bizonyítékaink vannak. — írja a lap — Bethlen gróf miniszterelnök szoros összeköttetésben áll bizonyos erdélyi elemekkel, jól megválasztott célok szolgálatában.

A lap igéri, hogy dokumentumait alkalmas időpontban közzé fogja tenni.

Szenzációs fordulat a Csordás-pörben

A Csordás-pör mai tárgyalása szenzációs fordulatot eredményezett. Az egymásután felkelt tanúk már az eddigi tárgyalások során olyan momentumokra derítettek világosságot, melyek kétségesé tették a különben is kitartható tagadó Magos vádlott bűnösségét. A vádlott nagyrészt arra emlékeztek, hogy Csordás ügyvéd gyilkosa egy főhadnagy volt, viszont Magos azt állítja, hogy a katonáknál a legmagasabb rangja az őrmesteri volt.

A mai tárgyaláson kihallgatott tanúk: Bal Mihály, Bonyhai Árpád, Veres Lajos valamennyien igazolták, hogy Magost még katonakorából ismerik és hogy őrmesteri rangja volt.

A szenzációs fordulatot Erdélyi Pál nagybíró cipész vallomása eredményezte, aki együtt dolgozott külföldön egy Sztolcsányi nevű emberrel, akit a tanu kolozsvári illetőségűnek ismert, elmesélte előtte, hogy hogyan ölték meg a belényesi határban Csordást, aki minden bizonnyal felajánlotta nekik a térden állva könyörgésért.

Ötperces szünet után Szabó Rozália 23 éves vádlót ismét hallgatták ki, aki 1919-ben a belényesi bíróságnál volt alkalmazva. A vádlottak közül Szántót és Csomát ismeri. Belényesen ismerte Ürmösit és Verbőczyt, Magost csak látta néhányszor. Ugy tudja, hogy akkor hadnagyi rangja volt. Emlékszik, hogy alacsony, zömök, vállas ember volt az általa ismert Magos. Az elnök felhívására Magos feláll. A tanu nem ismeri fel.

Hocik Erzsébet tisztviselő szintén ismerte Magost, a vádlottban azonban nem ismeri fel az általa ismert embert. Magos védője kéri a bíróságnál volt alkalmazva. A vádlottak közül Szántót és Csomát ismeri. Belényesen ismerte Ürmösit és Verbőczyt, Magost csak látta néhányszor. Ugy tudja, hogy akkor hadnagyi rangja volt. Emlékszik, hogy alacsony, zömök, vállas ember volt az általa ismert Magos. Az elnök felhívására Magos feláll. A tanu nem ismeri fel.

Hocik Erzsébet tisztviselő szintén ismerte Magost, a vádlottban azonban nem ismeri fel az általa ismert embert. Magos védője kéri a bíróságnál volt alkalmazva. A vádlottak közül Szántót és Csomát ismeri. Belényesen ismerte Ürmösit és Verbőczyt, Magost csak látta néhányszor. Ugy tudja, hogy akkor hadnagyi rangja volt. Emlékszik, hogy alacsony, zömök, vállas ember volt az általa ismert Magos. Az elnök felhívására Magos feláll. A tanu nem ismeri fel.

Három nagyhatalom akarja letörni a kínai forradalmat

Anglia, Amerika és Japán indítanak csapatokat. A kínai kormány a felkelők mellett. Ötvenezer kuli sztrájkol a japán üzemekben

(Sanghai.) A kínai helyzet napról-napra súlyosabb. A sztrájkolók száma ötvenezerrel szaporodott. A felkelők megtámadták a japán gyárakat és heves tüzelést indítottak ellenük.

A japán külügyminiszter a tokiói parlamentben hosszabb beszédben vázolta a kínai kritikus helyzetet és kijelentette, hogy a forrongás az érdekelt nagyhatalmak együttes fellépését teszi szükségessé. Egyidejűleg pekingi követét ilyen értelemben informálta. Japannak nagyobb haderővel való beavatkozása legközelebbre várható, mert kiderült, hogy a sztrájkolók összeköttetésben állnak Moszkvával.

Az ország belsejében a véres harcok megkezdődtek és

a polgárháború minden képzeltet felülmúló kegyetlenkedéssel folyik.

A felkelés méretei felülmúlják az 1900. évi boxerlázadást. A helyzet komolyságára való tekintettel az angol kormány érintkezésbe lépett az amerikai és japán kormányokkal, hogy Kína pacifikálását együttesen hajtsák végre. Sanghaiban tegnap egész nap tartott a harc, a tüzéség is

Szabó Lajosnak, az állami főépítészeti hivatal mérnökének beidézését, aki Magost Belényesen ismerte.

Ezután Szigetközy Irén tanut szembesítik Illés dr. ügyvéddel. Szigetközy Irén szemébe mondja Illésnek, hogy neki Magost nem mint tisztet mutatta be. Kéri, hogy hallgassák ki Illés nővérét is, aki jelen volt a bemutatásnál. A bíróság a kihallgatását nem rendeli el.

Az elnök a tárgyalás folytatását kedden reggelre tűzte ki.

beleavatkozott. Számos halott és sebesült maradt utána az uccákon.

Mandzsuriából is riasztó hírek érkeznek. Tsang Tso Lin marsall, — akinek az a megbízatása, hogy a bolsevisták csapatait leverje; — többszáz vasuti kocsit foglalt le erőszakkal, hogy csapatait a szovjetfrontra szállíthassa. Orosz részről azt tartják, hogy Tsang Tso Lin-t Japán támogatja. Ezzel összefüggésben Karbinban az ostromállapotot elrendelték. A bolsevisták feleletül annál nagyobb akciót fejtenek ki Kínában és az angol sajtó ennek tulajdonítja, hogy maga

a kínai kormány is az idegen nagyhatalmak ellen fordult,

erre vallanak félre nem érthető intézkedései.

A három nagyhatalom megtette a szükséges intézkedéseket és rövid időn belül megkezdődik a rendszeres katonai operáció.

(Kanton.) Utolsó táviratunk jelenti: Honkonggal a telefon- és táviróösszeköttetés megszakadt. Az általános sztrájk kitörése minden pillanatban várható.

Németország fel van háborodva a szövetségesek jegyzéke miatt

A követeléseket nem lehet végrehajtani. A német kormány két héten belül válaszol

(Berlin.) A szövetségesek a Németországhoz intézett jegyzéket csütörtökön adták át, de csak tegnap publikálták. A jegyzék súlyos követeléseket tartalmaz.

Kívánja a nagy német vezérkar elbocsátását, a háborús iparnak békés üzemekké való átalakítását, a rendőrség olyan jellegű átalakítását, hogy minden katonai jellegtől meg legyen fosztva. A jegyzék szerint Németország a kézifegyvereket nagyobb számban gyártotta, mint szabadna. A többlet kiszolgáltatandó. Gázálcokat csak bizonyos eseteket viselhet a Reichswehr. Seeckt tábornokot legutóbb a német haderők főparancsnokává nevezték ki. Ugy látszik, a régi vezérkar feléledt, ezért a jegyzék követeli, hogy Seeckt régebbi állásába térjen vissza. Egyes alakulatok katonai kiképzéssel foglalkoznak, amiktől eltiltandók.

A jegyzék nagy felháborodást keltett Németországban. A sajtó a követeléseket visszautasítja. A „Tages Zeitung” szerint az antant úgy bánik Németországgal, mint szuverenitás nélküli néppel. A Kreuzzeitung szerint a követelések nem egyeztetethetők össze a németéssébecsületével és életszükségleteivel. A „Lokalanzeiger” megállapítja, hogy a jegyzékben felsorolt művek elpusztítása negyedmilliárd kiadást jelent, ami felborítaná a Dawes-tervet. A „Vossische Zeitung”-nak az az álláspontja, hogy ezeknek a műveknek a lerombolása a német gazdasági élet legyengítése, hogy ezáltal az angol ipar versenyképessé legyen. A versaillesi béke nem egyéb, mint a háborús szellem ébrentartása.

Jólértesült körök szerint Németország két héten belül válaszol a jegyzékre.

A német hivatalos vélemény

Berlini kormánykörök véleménye szerint a szövetségesek jegyzéke is bizonyítja, hogy milyen óriási erőfeszítésekkel igyekezett Németország már eddig is eleget tenni a leszerelési feltételeknek és mégis milyen jelentékenyek ezek a teljesítményekkel szemben a jegy-

zékben felsorolt további követelések. Mindamellett Németország hajlandó a versaillesi békeszerződés értelmében továbbra is végrehajtani minden lehetséges követelményt, hogy így szüntesse a rajnai zóna kiürítését. Németország azonban nem kötelezhető arra, hogy a békeszerződésen túlmenő feltételeket teljesítse.

Anglia kipróbálja a légi és gáz-háborút

(London.) Az angol hadsereg szeptember és októberben tartja nagy hadgyakorlatait, melyben mindkét részből 40—40 ezer emberből álló hadsereg vesz részt. A hadgyakorlat célja az, hogy az újonnan felfedezett tudományos és technikai hadvezetést, különösképpen pedig a légi és gázokkal vívott háború lehetőségeit gyakorlatilag kipróbálja. A hadgyakorlatra meghívta a szövetséges államokat is. Franciaországot Petain marsall és a francia vezérkar főnöke Beney képviselik. Olaszország, Japán és az Egyesült-Államok jelezték, hogy szintén kiküldik szakértőiket.

Összeül az orosz-román bizottság

(Bukarest.) Szombaton délután Moghilevben összeült a román-orosz vegyes bizottság, hogy az utóbbi időben a Dnyesztermentén előforduló összes differenciákat elsimítsa a két állam között. A bizottság ülése értesülésünk szerint több napig tart.

Fürdő és üdülőhelyeken tilos lesz a szerencsejáték

(Bukarest.) Bratianu Vintila törvényjavaslatot készített arra vonatkozólag, hogy a fürdő és üdülőhelyeken tilos legyen minden szerencsejáték. A javaslat szerint, ha valakit szerencsejátékon kapnak rajta 15—50 ezer lej pénzbírsággal sújtják. Ugyanezt a büntetést alkalmazzák a szerencsejáték tulajdonosára is. Visszaeső bűnösöknél pénzbüntetés mellett elzárást is alkalmazni fognak.

ÜZLETÁTÉPÍTÉS ÉS
TULHALMOZOTT RAKTÁR MIATT
AZ ÖSSZES ÁRUK GYÁRI
ÁRRON, GYAPJUÁRUK
GYÁRI ÁRON ALULIS
Á R U S I T T A T N A K

BLATT

k ö t ö t t - s z ö v ö t t á r u h á z b a n
CLUJ-KOLOZSVÁR, FŐTÉR 13. SZ.

Aktiv városi tisztviselők nyílt üzlete

A Kolozsvár városi közigazgatási bizottság néptelen ülése

— Az Ujság tudósítójától —

A Kolozsvár városi közigazgatási bizottság június havi ülését szombaton délelőtt 10 órakor tartotta meg. Az ülésen Utalea polgármester elnökolt és igen fontos, a város minden polgárát egyformán érdeklő ügy került tárgyalásra. Ennek dacára a kinevezett tagok közül csak Russu Octavián ügyvéd és Sztanka Szilárd orvos jelentek meg. A többi kinevezett tagok, mint rendesen, most is távollétükkal igazolták be, hogy rájuk nézve teljesen közömbös a város ügyeinek vezetése.

A közigazgatási bizottság ülése délelőtt 10 órakor kezdődött meg. Fodor városi főorvos jelentette, hogy a város közegészségügyi helyzete kielégítő. A járványok elkerülték a város területét és a múlt hó folyamán egy kiütéses tifusz-megbetegedés fordult elő, de ezt vidékről hurcolták be. A főorvos különben figyelmébe ajánlta a bizottságnak a rozoga járványkórházat s kérte, hogy a kórház kijavítása ügyében intézkedjék, mert járvány esetén a betegeket nem lehet elhelyezni. Kérte továbbá, hogy a város külső területein a vízvezetési kutakat hozzák rendbe, mert a lakosságnak nincs ivóvíze.

Dumitriu pénzügyigazgatónak az adófizetésekről kellett volna jelentést tenni. Ezt elfelejtette, hanem ehelyett a speciális kolozsvári drágaság ellen emelte fel szavát. A pénzügyigazgató állítása szerint Románia területén Kolozsvár a legdrágább város s ennek bizonyítására felhozta a sör és feketekávé árának ujjában történt emelését. Mindenütt olcsóbb az élet, mint Kolozsváron s ezért kérte a közigazgatási bizottságot, hogy ennek az irányzatnak vessen gátat. Indítványára a bizottság elhatározta, hogy a sör ár-emelése ellen a kereskedelmi miniszternél emel panaszt, a kávéházi ételek és italok árának emelésére pedig az ügyészség figyelmét fogja felhívni.

Szóba került a gyűlésen az egyik adóhivatali tisztviselő ügye, ki állítólag üres óráiban kereskedéssel foglalkozik. Ez már régóta nyílt titok Kolozsváron. A kereskedők úgy tudják, hogy két adóhivatali tisztviselőnek és a városi pénztárnoknak nyílt üzlete van. Csemegekereskedést nyitottak, ahol dacára bodegaengedélyüknek — fűszereket is árulnak. A zárórát nem tartják be s nemzeti ünnepnapokon, mikor más nemzetiségű kereskedők üzletüket bezárni kénytelenek, ők nyitva tartanak. A felvetett kérdés fölött nagy vita indult meg. Páran védték a tisztviselők álláspontját, Dumitriu pénzügyigazgató azonban rosszalta s így a bizottság a vizsgálat bevezetésére utasította a tanácsot.

Több lényegtelen adminisztratív jellegű felbevezetés letárgyalása után az ülés végén érdekes interpelláció hangzott el. Wildt tanfelügyelő szavára tette, hogy a Mátyás király szülőházában, mely a város tulajdona, az Erdélyi Kárpát Egyesület Muzeuma van elhelyezve. Kérte a tanácsot, tegye meg a szükséges lépéseket a muzeum nacionalizálása érdekében. A tanács a jogi helyzet tisztázására Pop Dénes jogtanácsost kérte fel.

SZIGETHY

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME
CALEA MOTILOR (MONOSTORI-UT) 4.

Minden nem ü fényképészeti munkák és nagyítások elsőrangú kivitelben készülnek!

Legolcsóbban

FEST
TISZTIT

UNIO

GŐZMOSÓGYÁR

Cluj, Cal. Reg. Ferd. 133. Strada Iuliu Maniu No. 8.

Egy egész osztály a tanítóval együtt a vízbe fult

Megrendítő csónakszerencsétlenség Lengyelországban

(Varsó.) A lengyelországi Radom kerület-hez tartozó Krcieniceben rémes szerencsétlenség történt. Az ottani leányiskola a tanító vezetésével kirándult a környékre és ezzel kapcsolatosan az egész társaság a közelben levő folyón csónakázást rendeztek. Mikor a csónak a víz közepére ért, az egyik leány kevés vizet pillantott meg, amely a csónakba behatolt és bár semmi veszély nem volt, rémülten sikoltozni

kezdett. A sikoltás a növendékek között olyan nagy pánikot okozott, hogy hanyat-homlok ugrottak fel, mire a csónak megingott és az összes benneülők a vízbe estek.

A fuldoklók segélykiáltásaira sokan siettek mentésükre, de már későn érkeztek. Mind a tizennégy leány Fellitz tanárral együtt elmerült a vízben és kivétel nélkül belefulladtak. Az áldozatokat eddig még nem sikerült megtalálni.

Hová gurulnak az állami bányák aranyai?

Milliókkal károsították meg a kidobott bányamunkásokat

— Az Ujság munkatársától —

Az egész erdélyi sajtót felriasztotta az a bányavidékekről jövő hír, hogy az állami bányák vezérigazgatósága a munkások számának leépítésével akarja felborult termelési egyensúlyát helyreállítani.

Az állami szénbányákkal egyidejűleg a fém- és aranybányák is ráléptek a leépítési politika osvényére. A zalatnai, farkasmezei, kapnikbányái állami bányák alig egy-két hete láttak hozzá a termelés tervszerű leépítéséhez, de e rövid idő alatt is az elbocsátott munkások száma a kétszázhoz közeledik. Nem tudjuk, milyen nivóra akarja leépíteni a vezérigazgatósága a termelést s így azt sem tudhatjuk, hány bányamunkás veszi még kezébe a vándorbotot. Egy azonban bizonyosnak látszik: ennek a leépítésnek ama egy-két bányát kivételével, amelyeknek érckészletei kimerültek, nincs jogosultsága s az állami bányák annyiszor, főleg a munkáselbocsátások alkalmával hangoztatott deficitje csak megtévesztő látszaton alapszik.

Az állami aranybányák — hivatalos adatok szerint — már évek óta ráfizetéssel dolgoznak. Nem jutott azonban eszébe senkinek sem megkérdezni, hogy mi ennek a ráfizetésnek az oka akkor, amidőn a bányák által kitermelt arany önköltségi ára nem éri el a világpiac árat? Nem nehéz megtalálnunk ennek a rébusznak a nyitját, csak rá kell mutatnunk arra, hogy az állami bányák által kitermelt aranyat a Banca Nationalának adják el az érckészlet emelése céljából, mégpedig a világpiaci árnál kilónként harminc-negyvenezer lejrel olcsóbban. Az állami aranybányák leépítésének s a munkások elbocsátásának a magyarázata és célja tehát nem más, mint a jegybank és részvényesei érdekének egyoldalú és igazságtalan favorizálása.

Az állami bányák által végbevitt munkáselbocsátásokkal kapcsolatban még egy kérdés tolt előtérbe. A semmitőszék, mint az állami vállalatok munkásainak mozgalmában döntő bizottság, még két évvel százhusz-százötven százalékos béremelésre kötelezte az állami bányákat. Erre a nagyarányú béremelésre az adott magyarázatot, hogy a legfelsőbb bíróság meggyőződést szerzett arról a leirhatatlan nyomorról, amellyel a bányamunkások tízezrei küzdöttek. A semmitőszék döntésének azonban az állami bányák mindmáig vagy egyáltalán nem, vagy csak részben tettek eleget s így milliókra rug az az összeg, amelyet a bányamunkásság ezen az uton elveszített. Jogosan kérdezhettük tehát: akkor, amidőn az állami bányák munkásait a szélnek eresztik, miért nem fizetik ki nekik azt a fejenként súlyos ezrekre rugó összeget, amelyet a részükre törvényesen megítélt bérek egy részének visszatartása fejében követelnek?

Aggodalmas arra gondolnunk, hogy bizony szegény munkások hiába várják becsületos munkájuk megítélt bérét is. De akkor ne oszálkozzon senki, ha a munkásság gyanakvással fogad az állam kezdeményezésében mindent, még azt is, ami igazán a munkások jólétét szolgálná. Hiszen az állam mint munkaadó mind elveszi a bizalmat az elől az állam elől, amelyik az emberek jótévedőjeként akarna kialakulni.

Kádár Géza kiállítása

A holt szezon tulajdonképpen megkezdődött és így nagy bátorság, vagy nagy elkeseredés hajtja a piktort arra, hogy most kiállítást rendezzen. Az a husz egynéhány kép, amit Kádár Géza kiállított az Ujságíró-Klub belső szobájában, a bátorságot, sőt az önbizalmat bizonyítja.

Nagybányai festőnek vallja magát, de képei nem tipusosan nagybányaiak. Hogy világosabban beszéljek, nem Thorma-Réthy tanítványa Kádár. Másképpen lát vonalakat és színeket és sok tekintetben bátrabban, a természetfűggetlenebbül dolgozik. Ő azt mondja, hogy neo-impressionista, én úgy látom, hogy ez nem annyira izmus, de szélesen, leegyszerűsítetten dekoratív piktúra.

Aránylag igen kevés képe nem ad elég alapot arra, hogy pikturájának teljességéről alkot-hassunk magunknak fogalmat. És ha legtöbb kiállított képe tájkép is, még sem merném pár excellence tájképfestőnek sorozni őt. Mert van egy barna tónusu férfiaktja, de különösen egy ablak előtt ülő női mellképe, mely bizonyítja, hogy mást is akar, sőt mást is tud. És ezt is másképpen, mint ahogyan a nagybányaiaktól megszoktuk. Ez az utóbbi kép határozottan legértékesebb

darabja a kollekciónak és több, mint arckép-kompozíció. Viszont van egy enteriörje (zongora előtt ülő női alak), mely kissé nyers és kemény, sőt határozottan primitív.

Színeiben dekoratív és végtelenül egyszerű. Szereti a kéket és sárgát és ezt a két háládatos szinkontrasztot virtuozitással használja ki. Egyik téli tájképén, amilyen leegyszerűsítetten, olyan frappánsul bizonyítja ezt. Érzései a monumentális keresése felé hajtják, talán ösztönösen de lehet, hogy tudatosan. És dekoratív tudásával együtt ez szinte predesztinálja a piktúra ősi, nem feladatainak megoldására: a freskóra. Hiszem, hogy ott jobban megkapja a helyét, mint az ugynevezett staffelei-pikturánál. Persze ez ma szinte lehetetlen, mert hiszen hol kapna ma rendelést a freskófestő? Ám akkor ott volna a grafika, mint terrén, azonban semmiesetre so arckép, vagy a szoba falára való tájkép. Ez csupán tanulmány, vázlatozásnak való a Kádár Géza számára. És ezt ne vegye rossz néven tőlem Kádár Géza, hogy így kimondom.

Kevesebbet ad képeiben, mint amit sejtet. Mintha az csak tréfa lenne, amit itt bemutat, de ha alkalma volna, megmutatná...

Hát mutassa meg!

K. K.

Nagyon olcsó, békebeli száraz vegyi ruhatisztítás CZINK-NÉL, Cluj.

101
nyeremény

játszik 200 lejes villasorsjegyükkel. Vidékre is nyomban teljesítünk rendeléseket 200 lej és az ajánlott portó előzetes beküldése ellenében. Húzás 1925 évi július hó 29-én. — Egyedül

másfél
millió lej

értéket, képvisel maga a modern emeletes villa, ezenkívül 100 pénznyeremény. Őt szoba, fürdőszoba, konyha és számos mellékhelység. Reklámlásmentes, adómentes, be-költözhető. Főelárúító „Sirocco” Cluj. Őné is lehet

a fő-
nyeremény

UJSÁG

„Corpus delicti“

Két kis sárgamonoklis szeme riadt félelmet szorít ki e részvélen világba. Vergődik. Ahogy asztal felete lábával görcsösen belekapaszkodik az alak keresztídjába, miközben kétségbeesetten cipkodik szárnyaival az üveget, van valami ősi édság benne, valami riadt vágy a minden áron elő megszabadulás után, — de tiltva van. Ő „corpus delicti“, bűnjel.

Egy sárgaszájú csókafióka. Eretlen suhanék másztak érte idegen kertben a fára, miközben letördelték az életet ringató gyümölcságakat. Rhágtak. Jött a rendőr, bekísérte a suhancokat szélük együtt a csókafit is.

Elnézem a madarat. Szegény ártatlanság, ak milliomodnyi áldozata azoknak a titokzatos elleneknek, melyeknek mindnyájan védtelenül vagyunk kiszolgáltatva. A sors kétségkívül igazgató, de mi sokkal igazságtalanabbak vagyunk. Ime, egy kis élet, itt vergődik a szabad, szabad élet után az ablaküvegen, — és minden remény nélkül: ő corpus delicti. A két suhanc ijedten áll az ablak mellett s úgy félszemmel, hogy a kapitány ur ne lássa, nézik a madarat. Aztán összevisszavágnak, mert a madár újra esett az üvegről... Viszket a tenyerem, de az én vállatvonok én is: mi közöm hozzá, utóvégre egy csókafióka...

Kedves kapitány ur, engedjék el azt a madarat!... —ab.

Kiírták a pályázatot a kolozsvári villamosművek kibővítésére. Kolozsvár város tanácsa a napokban írta ki a pályázatot városi villamosművek kibővítésére. A pályázatok benyújtásának határideje július tizenötödike. A kibővítéshez szükséges gépek, melyek szakértők szerint husz-huszonötmillió lejtbe fognak kerülni, két darab egyenként hat-három lóerős Diesel-motorból, megfelelő generátorokból és kapcsolótáblákból állanak. A kibővítési munkálatok sürgősségére való tekintettel a megközelítőleg egyenlő feltételeken alapuló pályázatok közül azt fogják előnyben részesíteni, mely legrövidebb szállítási határidőt állapít meg. A versenytárgyaláson úgy belföldi, mint külföldi gyárak, valamint ezek állandó illetéges feljogosított képviselői is résztvehetnek. Ennek az utóbbi megszorításnak az a célja, hogy alkalmi jellegű egyesületeknek a pályázaton való részvételét megakadályozzák. Az érdekelték bizonyosra veszik, hogy a kolozsvári villamosművek kibővítése az ősz folyamán kezdő alá kerül. Információink szerint a pályázaton a következő cégek fognak résztvenni: Resica, Brown—Boweri svájci cég, Energia, A. E. G. Berlin, Siemens—Schuckert cég, Ganz Villamossági Rt. és Mecano Rt.

A Magyar Párt intézőbizottságának ülése. A Magyar Párt központi intézőbizottsága a hó 12-én délelőtt 10 órakor Kolozsváron a párt hivatalos helyiségében ülést tart.

Megalakult a bánáti munkásszaktanács. Temesvárról jelentik: Az amszterdami irányzathoz tartozó bánáti szakszervezetek kiküldöttjei a napokban Temesváron értekezletet tartottak, amelyen huszonegy delegátus vett részt. Az értekezlet a bánáti szaktanács és titkárság megalapítását határozta el.

A Renner-bőrgyár egyoldalúan befejezi a sztrájkot. A Renner-bőrgyári sztrájk három hét óta tart. Tegnap új fordulat következett be. A gyár igazgatósága köriratban közölte a munkásokkal, hogy a sztrájkot a maga részéről befejezte s felhívta a munkásokat, hogy kedden álljanak munkába, ha pedig ezt nem tennék, jelentkezzenek irataikért, mert a gyár elbocsátottnak tekinti őket. A gyár tehát a maga részéről befejezte a sztrájkot, a munkások nem. Annymra nem, hogy ez az újabb terrorizáló lépés sem téríti el őket attól, hogy igazukért az egyetlen fegyverrel, a sztrájjal harcoljanak.

Megalakul a rádióklub Kolozsváron. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a jövő hét keddjén a rádióklub megalakítása tárgyában az érdeklődők bevonásával gyűlést tart.

Közvetlen vasútvonal Bukovina és Erdély között. Bukarestből jelentik: A Bukovina—Erdély közvetlen vasúti kapcsolata érdekében tegnap értekezlet volt a bukaresti vasúti vezérigazgatóságánál. Az értekezleten elhatározták, hogy a Borsá—Jakobeni vasútvonalat kiépítik és ezzel Máramarosmegyén keresztül közvetlen kapcsolatot létesítsenek a két országrész között. A terv megvalósítására vonatkozó munkálatokat már a napokban megkezdik.

Per a Kandia elsikkasztott másfélmilliója miatt. Temesvárról jelentik: Pár év előtt nagy feltűnést keltett egy Alfonso nevű temesvári ügynök 1,600.000 lejes sikkasztása, aki ezzel a temesvári Kandia cukorkagyártól cukorvásárlásra kapott összeggel eltűnt. A Kandia a kárért volt igazgatóját Grünwald Mártonot tette felelőssé, aki ellen kártérítési pert is indított Grünwald állítólagos gondatlansága miatt. A perben Grünwald azzal védekezett, hogy a gyárát finanszírozó Temesvári Banknak vezérigazgatójától, Szama Zsigmondtól kapott felhatalmazást a pénz kifizetésére. Ezt Szama Zsigmond mai kihallgatása során tagadta, viszont Grünwald saját álláspontja védelmére új bizonyítékokra is hivatkozott. A bíróság új tárgyalást rendelt el, melyen újra kihallgatják Szama Zsigmondot és Grünwald Mártonot. A per sorsát Temesvárott nagy érdeklődéssel figyelik.

Hajnaltól, hajnal előtt. Érdekes ügyet tárgyalt ma a kolozsvári törvényszék. Az egyik kolozsmegyei faluban, a szellemek órájában a tanítónő ablakán állítólag bemászott egy sötét alak. Lopni ment, de csókot. Amint a kihallgatások során kiderült, az éjszakai Romeo a helybeli kántor vala, akinek aggódó családja s főleg neje hiába várta őt egész éjjel haza. Mint ilyenkor történni szokott, az éji idillnek láthatatlan, de annál inkább látó tanui is valának, akik némi irigységgel konstatálták, hogy a kántor hajnali öt óra tájt hogyan mászik kifelé az ablakon. A faluban csakhamar suttogni kezdett a fáma a szép tanítónő s a kikapós kántor gyöngéd liaisonjáról. Mi az, hogy suttogni? — az önértében sértett feleség telekiabálta az egész falut. A tanítónő erre becsület-sértésért feljelentette őt, melynek eredményeként a kikapós kántor feleségét hatszáz lejt büntette meg a járásbíró, nem látván eléggé beigazolt-nak a hajnali vádat. A felelősségi törvényszéki tárgyaláson azonban megjelentek a bővített számú tanúk is. A tanúk indiszkréten viselkedtek, olyannyira, hogy a törvényszék a mai napon a szép tanítónő megrágalmazását nem láthatta ez ügyben fennforogni s ennek következtében a „vád-lott“at felmentette. A tárgyalás szép számú hallgatóságát kitűnően mulatott.

Öngyilkosságok Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Szentgyörgyi István eszmadiamester pár nappal ezelőtt a gázgyár közelében levő hidról beugrott a Marosba. Holttestét tegnap vetette ki a víz. Tettét valószínűleg nehéz anyagi helyzete miatt követte el. — Kovács Vilma tizenöt éves cseléd-leány tegnap délután a Marosba ugrott. Egy arra sétáló gimnáziumi tanuló észrevette a fuldokló leányt, utána ugrott és kimentette a vízből. Az életút nem akarta öngyilkosságának okát a rendőrségen bevallani.

Gyereket gázolt halálra az autó. Nagyvárad tudósítónk jelenti: Tegnap este felé a Félix-fürdő felé vezető országúton egy autó elütötte a hét éves Márton Ferencet, Márton Lajos váradszőlősi közműves kis fiát. A gyermek délután hat óra tájban át akart menni az uttesten, amikor óriási sebességgel rohant arra a 124-es számú személyautó, melynek a kerekei felismerhetetlenségig összeroncsolták a gyermeket. Beszállították a kórházba, ahol éjjel két órakor szörnyű kínok között meghalt.

Eljegyzés. Boross Elek v. városi főjegyző, az Ujság tordai tudósítója, eljegyezte Simonfi Juliát Tordán.

Az arad-bánsági kereskedők kongresszusa. Temesvári tudósítónk jelentése alapján megírtuk már, hogy az aradi és bánsági kereskedők Orsován termékeny megbeszélést tartottak. A kongresszuson Arad, Temesvár, Lugos és a Bánság más nagyobb helységeinek vezető kereskedői vettek részt Kun Richárd elnöklete alatt. Fontos kereskedő-problémák tárgyalása után Zima Tibor és Faragó Rezső Aradról, Grünbaum Somát Lugosról és Nobel Mór Orsováról az elnökség tagjai közé választották be.

Halálos autószerencsétlenség Szatmár mellett. Szatmári tudósítónk jelenti: Tegnap reggel 8 órakor jelentették a rendőrségen, hogy Batiz község közelében egy árokban felborulva fekszik egy autó. A rendőrségről azonnal kiszállottak a helyszínére és konstatálták, hogy az autó a Nasici Erdőipari R.-t. tulajdonát képezi. Három utasa közül a sofőr az ülések alá került és szörnyethalt, Leiszner Leopoldné szintén agyon nyomta a súlyos gép. Az autótól nyolc lépésnyire feküdt Fried Sándor, a részvénytársaság egyik igazgatója, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett és felépüléséhez nincs remény.

Sajtóhiba. A kolozsvári magyar luteránusok konfirmációs ünnepélyéről írt minapi tudósításunkba sajtóhiba csuszott be. A női énekszámot, Marchesi Ave Máriáját nem Péter Edit, hanem Péter Edit énekelte, Retezár Katica kiváló tanítványa.

Elgázolt a vonat egy szekeret a benne ülőkkel együtt. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Tegnap délután az alsóidecsi átjárónál egy mozdony elütött egy szekeret, amelyen három asszony ült. Az asszonyok közül az ötvenhétéves Petséti Mária a mozdony kerekei alá került és szörnyethalt, a másik kétőt súlyos sérülésekkel szállították be a marosvásárhelyi kórházba.

Egészséges, izletes kenyér kapható a „Consum“ kenyérgyárban (Str. Regina Maria 11.) Elsőrendű félbarna 16 lej kilónként. Vendéglőknek, kifizéseknek, étkezdéknek kedvezmény.

Ertesítés. Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Testvériség Dalegyet f. hó 8-án délután fogja műsoros estélyét a Vadász-kertben, Donát-ut 36., megtartani, melyen több jóhírnévnek örvendő színművészek is vendégszerepelnek. Tisztelettel a vezetőség. Beléptidj nincs.

Nem várt arányokban bontakozik ki az aradi országos árumintavásár. Bár előre látható volt, hogy az aradi országos árumintavásár iránt hatalmas érdeklődés fog megnyilatkozni, ami bekövetkezett azt előrelátni nem lehetett. Az ország ipara, beleértve a legbelsőbb országrészek és a regát iparát, ugyszólván teljes mértékben és nagy felkészültséggel jelenik meg az aradi országos árumintavásáron, a vásár látogatottságát pedig biztosítják a megrendezett kongresszusok és killitások, amelyek között külön ki kell emelnünk az európai hírű aradi butoripar kiállítását, amely iránt már is erős érdeklődés mutatkozik Bulgáriából és Jugoszláviából, de érdeklődés érkezik különösen a Nyugatról, ami arra készítette a vásár rendezését ellátó kereskedelmi és iparkamarát, hogy kedvezményt eszközöljön ki a vásár látogatói részére a Magyar Államvasutak vonalain is. A látogatók ennek következtében 50 százalékos menetdíj-kedvezményt élveznek a Máv. vonalakon. Ez a nagyarányú látogatottság érthetővé teszi azt a nem mindennapi érdeklődést az aradi árumintavásár iránt, amelyet Kolozsvár ipara is tanusít.

Őn szép lesz, ha a csodás hatású Földes Margit krémet használja. Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes Margit kréme. Zsíraltan, ártalmatlan, rögtön szépit a világhírű Földes Margit kréme.

Friedmann könyvkereskedése Cluj-Kolozsvár. Piata Unirii 26. Szépirodalmi és tudományos művek előnyös bevásárlási forrása. Mezőgazdasági és műszaki könyvek. Postai megrendeléseket jutányosan és gyorsan teljesít. — Telefonszám 7—86.

Hirdetmény. Értesítjük a t. áramfogyasztó közönséget, hogy a hidegszamosi telepünkön szükségessé vált sürgős javítások eszközése miatt f. hó 7., 8-án reggel 4 órától este fél 7 óráig áramszünetet tartunk. Az esetben, ha a gépjavítások hamarabb nyernek befejezést, az áramszolgáltatást a javítások után azonnal megkezdjük. — Kiváló tisztelettel: A villamosművek igazgatója, V. Roatá, ss. mérnök.

IRODAK kiadók a Str. R. Maria (Deák F.-utca) 36. számú új épületben, megfelelő bank- vagy cég helyiségnek. Érdeklődni ugyanott.

Pénzkölcsön, 24%-os

és feljebb, a legkedvezőbb visszafizetési feltételek mellett — hosszabb lejáratra is — gyorsan folyósítatik a

LLOYD

BANKBIZOMÁNYI VÁLLALAT

utján, Valt. Széchenyi tér 4. (Rmelet.) Csakis d. v. 9—10 óráig és d. u. 3—6 óráig. — Felvilágosítások díjmentesen és készen. Adatnak meg, minden ügyletkötést kényeser nélkül.

KÖZGAZDASÁG

Kevés eredménnyel járt a genfi munkaügyi konferencia

Ujhelyi romániai munkásdelegátus a konferenciáról, Huszonnégyórás heti munkaszünet az üvegiparban. A kongresszus egzotikus vendége

— Az Ujság tudósítójától —

A szabad Svájc területén, Genfben, a napokban kezdődött meg a VII. nemzetközi munkaügyi konferencia, melynek tárgysorozatán igen fontos munkásügyek szerepeltek. A konferencián képviseltette magát Románia munkássága is, többek közt Ujhelyi Ferenc kolozsvári építőmunkással, az Építőipari Munkások Szövetségének elnökével is, aki még a tanácskozások befejezése előtt elutazott és tegnap Kolozsvárra érkezett.

Ujhelyi az Ujság munkatársának elmondta, hogy a tanácskozásokon meggyenként állam delegátusa vett részt. Romániát Comen Petrescu berni nagykövet, Szedlacek munkaügyi vezérigazgató, a munkaadókat Enescu, Mincea és Sadoveanu, a munkásokat pedig Flueraş, Gajdosch bukovinai és Ujhelyi kolozsvári delegátusok képviselték. A tanácskozásoknak három főpontja volt: a munkásbiztosítás egységesítése a Népszövetség kebelébe tartozó államokban, az üveggyári munkások heti huszonnégy órás szünetnapja, végül pedig az éjjeli munka eltörlése a sütőiparban. A munkásbiztosítás ügyében a határozatot a jövő évre halasztották, mert az angol delegátusok az erre vonatkozó javaslatot nem találták kielégítőnek, ugyisint nem jött létre megállapodás a sütőipar éjjeli munkájának eltörlésére vonatkozólag sem, ellenben a konferencia határozatot fogadott el, amely az aláíró államokat kötelezte, hogy az üveggyárakban a huszonnégy órás pihenőt rendeljék el.

A szövetség tanácsa a delegátusok tiszteletére vacsorát adott. A vacsorán megjelent Etiópia alkirálya is, aki előzőleg a Népszövetségbe való felvételét kérte. Az egzotikus vendéggel elbeszélgettek a delegátusok, köztük Poulton munkásvezér, akit a konferencia elnökeinek választott meg. Az angolul tökéletesen beszélő alkirálytól megkérdezte Poulton, hogy amennyiben országát felvennék a Népszövetségbe, tudja-e garantálni a nyolcórás munkaidőt.

— Hogyne — felelte az alkirály — feltétlenül kötelezőnek ismerjük el, azonban a gyakorlatban a tigris- és elefántvadászatokon amelyek lakosság főfoglalkozását képezik, nehezen tudjuk keresztülvinni. — Fejlődik-e az ipar? — kérdezte továbbá a munkásvezér.

— O igen, — felelte — alattvalóimnak egy része már kezd is ennek következtében öltözködni, sőt igen sokan vannak, akik már cipőt is viselnek.

— O igen, — felelte — alattvalóimnak egy része már kezd is ennek következtében öltözködni, sőt igen sokan vannak, akik már cipőt is viselnek.

Létrejött a lengyel-román tranzitó egyezmény. Megemlékeztünk arról, hogy Lengyelország Románián keresztül átmeneti forgalmat akart bevezetni. A varsói román-lengyel vasúti konferencián elvben megegyezés jött létre Románia és Lengyelország között, csak még Jugoszlávia hozzájárulása hiányzott. Amint most jelentik, Jugoszlávia is hozzájárult a varsói konferencia határozatához és így e konvenció az illetékes kormányok ratifikálása után életbe lép. Az egyezmény következtében Lengyelország ipari termékeit sokkal hamarabb és olcsóbban tudja ezután Jugoszláviába juttatni, miáltal nekünk erdélyieknek és bánátiaknak jelentékeny versenyt okoz a jugoszláviai piacon.

A nagyváradi földművelők közgyűlése. Nagyváradi tudósítónk jelenti: A nagyváradi Földművelők Egyesülete közli, hogy Mosoiu közlekedésügyi miniszter szombaton Nagyváradra érkezik és hétfőn elnökölni fog a földművelők közgyűlésén.

Magyarországon leszállították a bankkamatlábat. A Magyar Nemzeti Bank a bankkamatlábat tizenegy százalékról kilenc százalékra szállította le. Ennek következtében az érdekelt körök a magánkamatláb csökkenését jósolják, amely ma is még igen magas.

A galaci iparkamara az új szesztilótvényjavaslat ellen. Az új szesztilótvényjavaslat rendelkezései a szeszgyárosok és kereskedők egész tömegét fogja tönkretenni. Ez arra indította a galaci kamarát, hogy tagjai érdekében a kormánytól a szesztilótvény generális módosítását kérje. Eddigi hireink szerint már ez a harmadik regábeli kamara, amely tiltakozik a

szesztilótvény ellen. Sem Erdély, sem a Bánság egyetlen kamarájának tiltakozásáról nem hallottunk. Pedig a törvény sokkal nagyobb rombolást fog véghezvinni az itteni existenciájában, mint odaát.

A Bánság elégedetlen a nyári menetrenddel. A június hó ötödikén életbe léptetett új nyári menetrend a Bánság személyforgalmát annyira módosította, hogy a bánáti gyárosok és kereskedők emiatt csak jelentékeny idővesztéssel tudnak Bukarestbe utazni és onnan visszatérni. A Resica-művek indítványára a Gyáriparosok Országos Szövetsége memorandummal fordult a kormányhoz, melyben a menetrend sürgős módosítását kérték.

Amerika nem ad haladékokat. Bukarestből jelentik: Hónapokkal ezelőtt, amikor a kormány tervbe vette, hogy a magánosok külföldi adósságainak ügyét rendezi, jegyzéket intézett az Egyesült Államok kormányához, a melyben kéri, hogy az amerikai magánkövetelések ügyében kössenek egyezményt. A kormány jegyzékére csak most érkezett válasz. Tegnap délelőtt megjelent Duca külügyminiszternél az Egyesült Államok bukaresti követe és kormánya nevében jegyzéket adott át, amelyben a konvenció megkötésére vonatkozólag rövid nemleges választ ad az amerikai kormány. Bukarestben élénken tárgyalják az Egyesült Államok jegyzékét, melyet az államnak Amerikával szemben fennálló tartozásaival hoznak kapcsolatba. Valószínűnek tartják, hogy a kormány emiatt nem akar a magánadósságokra

vonatkozóan konvenciót kötni, nincsen azonban kizárva, hogy a petróleum-konfliktusra vezethető vissza. Ezzel egyidejűleg közlik, hogy a kereskedelmi és iparkamarák delegációja, mely a külföldi magánadósságok rendezését vette tervbe, közelebből Párisba, azután Londonba utazik, hogy erre vonatkozólag a régebben megkezdett tárgyalásokat folytassa.

A kolozsvári rendőrprefektúra rendelete az új étlapokról. A rendőrprefektúra az alábbi rendelet leközlésére kért föl: Egyetértésben a vendégipari munkaadók szövetségével és a polgármesteri hivatal június 1-én kelt 28. számú rendelete alapján felhívjuk az összes vendéglők, kávéházak, bodegák és más ételmezszer-fogyasztásra szánt helyiségek tulajdonosait, hogy a mai naptól kezdve étlapjaikon tüntessék fel az ételek árait, külön a luxusadót s végül a pincérek számára a bruttó árból kiszámított tíz százalékot. Az étlapot minden tulajdonos köteles ilyen értelemben elkészíteni.

TÖLSDÉ

Zürichben a lej: 245, Párisban: 980.

Kolozsvári piacon annak dacára, hogy a nyugati devizákban nagyobb kínálat volt, a lej eddigi lanyhuló kurzusát megtartotta. A bankok délután nem dolgoztak. Tegnap délig a következő jegyzések történtek:

Zürich 41.30—41.40, London 1037—40, Newyork 212—213, Miláno 852—855, Prága 632—634, Bécs 29.90—30, Budapest 330—333, Páris 1030—1040.

Zürichi zárlat június 6-án: Berlin 12290, Amsterdam 20735, Newyork 516—, London 250750, Páris 2445—, Miláno 2045—, Prága 1530—, Budapest 7240, Belgrád 860—, Bukarestj 245, Varsó 9925, Bécs 72.70.

Bukaresti zárlat június 6-án: Deviza: Páris 1032, London 1037, Newyork 213—, Italia 848, Svájc 4125, Bécs 2990, Prága 630. Valuta: Napoleon 780, márka 50—, léva 1.45, török font 112, angol font 1020, francia frank 1110, sv. frank 40—, olasz lira 840, draehma 370, dinár 330, dollár 21150, lengyel márka 40, osztr. kor. 30, magyar kor. 30, cseh korona 6.25.

GYÖRGGYPÁL

luxus- és autóbussz karosszériái a legszebbek, legtartósabbak és legolcsóbbak.

Rövid idő alatt készülnek. Meghívásra személyesen mutat be terveket. Ujh. Str. Marasesti (Krizbai-u.) 7.

HATÓSÁGILAG
ENGEDELYEZETT

VEGELRADÁS

LORENCZ & TÓTH
PIATA UNIBII (FÓTÉR) 8. SZÁM

MÁS VÁLLALAT MIATT RÖFÖS- ÉS
NŐI DIVATÁRU ÜZLETÜNKET TELJESEN
FELOSZLATJUK
ÉS A NAGYMENNYISÉGŰ ELSŐRANGU ÁRU-
RAKTÁRUNKAT KÉSZPÉNZ FIZETÉS MELLETT
GYÁRI ÁRON ALUL KIÁRUSITJUK

B E R E N D E Z É S E L A D Ó

HODALOM-ÉS-MŰVÉSZET

SPORT.

A román-bolgár mérkőzés szuronyok fedezete alatt

Szófiából jelentik: A pünködi román-bolgár futballmeccsekről szombaton tért vissza a román válogatottak csapata. Ruszuktól Szófiáig valóssággal ünnepezték őket s az első mérkőzést tizenöt ezer néző előtt játszották le. Olasz bíró vezetése mellett a mérkőzés első gólját a bolgár jobbösszekötő tíz méterről rugta, míg Zemler a harmincötödik percben a kifutó kapus mellett egyenlített. A második félidő a román fölény jegyében folyik le. A nyolcadik percben Zemler, a huszonhatodikban Wetzer és végül tizenegyesből Zemler lött gólt a bolgár kapuba. A bolgárok az utolsó percben szereztek meg második góljukat. Umberto olasz bíró gyengén bírskodott. A második szófiai mérkőzést szerdán szintén a román csapat nyerte 2:0 arányban. A bolgár játékosok hihetetlenül durvák voltak. Bartát és Zemlert a mérkőzés folyamán lerúgták. A közönség hangulata is oly ellenséges volt, hogy a román csapatot szuronyos katonáknak kellett megvédelmeznük. A második mérkőzést dr. Mitter bíró vezette.

Bulgáriában a vonatközlekedés szünetel, a játékosok az ut egy részét csónakon tették meg.

Az ünnepi sportprogram

A román pünkösdiünnep két napján nagy szabású futballprogram bonyolódik le Románia különböző városaiban.

Kolozsvárt, mint már jeleztük, a brünni Blue Star professzionista csapat fog vendégszeropelni. Vasárnap az Universitatea, hétfőn pedig a Haggibbor lesz a brünni csapat ellenfele.

Az Universitatea összeállítása ugyanaz lesz, mint a drezdaiak ellen, de fog játszani a Szófiából visszatért Guga is.

Lázár

Tirlea—dr. Hirsch

Deutsch—Hatiegan—Huza

Géorgiu I.—Blasiu—Guga—Géorgiu II.—Deutsch S.

Hétfőn a Haggibbor a következő összeállításban veszi fel fel a küzdelmet a kiváló professzionista csapattal:

Rosenthal

Pollák—Lázárovič

Virág—Braun—Klein

Fahn—Fleischer—Farkas—Reményi—Rosenthal II.

Mindkét napon a Blue Star győzelmét várjuk.

A budapesti Vasasok nagyváradi és temesvári vendégszereléséről elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a jónévi budapest csapat ez alkalommal Varsóban mérkőzik.

Nem marad azonban nemzetközi attrakció nélkül Temesvár, mert a BEAC-nak az idei bajnokság tavaszi fordulójában kiváló sikert elérő szinamator csapata fog két mérkőzést lebonyolítani. Ellenfelei a TAC és a Politehnikum lesznek. Különösen a két egyetem csapat mérkőzését várjuk élénk érdeklődéssel.

Aradon a két békéscsabai egyesület, az Előre és

CsAK ad revánsot az AMTE és Gloria CFR husvétii látogatásáért.

A drezdaiak még Erdélyben tartózkodó csapata vagy Brassóban, vagy Nagyszebenben fog játszani.

Bukarestben a bécsi I. o. professzionista csapat, az Amateure mérkőzik első napján a Venussal, másodnapján a szintén Bukarestben vendégszerelő UCASP csapatával.

Nagyváradon nemzetközi program hiányában a Törekvés—Bihorul első osztályu bajnoki mérkőzés kerül döntésre.

A külföldi sporteseményei közül a német futballbajnokság döntője emelkedik ki, amely Frankfurtban kerül döntésre a SV Frankfurt és az IFC Nürnberg csapatai között.

A trónörökös bánati látogatása. Temesvárról jelentik: A román királyi automobilklub 2000 kilométeres túraútja alkalmából Károly trónörökös Resicára érkezett, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták. A gyárak megtekintése és kirándulások után a trónörökös 7-én utazik vissza Bukarestbe.

A Dresdener Sport Club Nagyszebenben. Csütörtökön 5:0 (3:0) arányban győzött szép játék után a nagyszebeni válogatott csapat ellen.

Kitűnő eredmények a párisi nemzetközi atletikai versenyen. 150 yard síkfutás 1. Born (Sveiz) 15.2 mp. 1000 m. síkfutás: 1. Martin (Sveiz) 2 p. 30 mp. 1500 m. síkfutás: 1. Wiriath 4 p. 02.2 mp. 5000 m. síkfutás: 1. Guillemot 15 p. 03.2 mp. 3000 m. Guillemot 8 p. 42.1 mp. Elsőrangú idők. Rekord.

Kitűnő formában van Kabáth az AAC középtáv-futója. Egy Budapesten tartott stafétában mint a MAC egyik futója 800 métert 2 p. 01.4 mp. alatt (tehát jóval a román rekordon belül) futott. A MAC csak az ő kiváló írtásának köszönhette győzelmét.

187 centimétert ugrott magasja Orbán Ferec, a Szegedi Atlétikai Club fiatal versenyzője egy Szegeden megtartott háziversenyen. Az eredmény reális voltát csak az csökkenti, hogy a másodiknak helyezett és kevésbé ismert Tranger is 180-at ugrott.

Külföldi futball eredmények:

Budapest. UTE—Kecskeméti AC 4:3 (2:2). MTK—KAC 4:0 (1:0) I. o. bajn.

Berlin. Union Sano (Barcelona)—Hertha 3:3 (2:1).

München. Avil Stroller (skót amatőr)—Bayern 3:0.

Lemberg. VAC—Hasmonea 1:2 és 2:0.

Zágráb. Vienna—Gradjansky 5:1. Gradjansky—Vienna 2:1.

Bécs. Sparta—Hakoah 1:1 (1:0). Rapid—Hask 3:0 (1:0). Rapid—Sparta 3:1 (1:0). Hask—Hakoah 3:2 (2:2).

Lemberg. Pogon—Amateure 1:0. Amateure—Pogon 4:0.

Krakó. Blue Star—Krakovia 3:1. Krakovia—Blue Star 3:1. Vasasok—Krakovia 4:0.

Szeged. Wacker (Bécs)—Szegedi kombinált 5:2. SzAK—Wacker 1:1 (1:0).

A színházi iroda hírei

Két premier és két jubileum. Minél jobban közeledek a színházi évad vége, annál fokozottabb és megízeltettebb energiával igyekszik az igazgatóság a műort változatossá, érdekessé és vonzóvá tenni. A jövő hét műsorán két óriási sikerű premier és két jubileum szerepel. Az első premier szerdán este lesz. A Főpénztáros ur' Flers és Caillavet ragyogóan elmés, nom, új vígjátéka kerül színre hetek óta tartó gonpos és rendkívül ambiciózus előkészületek után. Csütörtökön este megismétlik a „Főpénztáros ur' előadását. — Szombaton este operett-premierje lesz. Es pedig az utóbbi évek legszenzációsabb ujdonságának emutatója. Címe: „A feleségem babája.“ Zenéjét az Európaszerte híres Stolcz Róbert komponálta. A szövege csupa ötlet, csupa derű, amellet nagyon vakmerő, de a jóízűséget sehol sem sérti. Főszereplői: Karácsonyi Ili, Neményi Lili, Dajka Margit, Tarnay Tevöz, Köszegi Margit, Ihász Aladár, Tompa Béla, Leóvey Leó, Bányász István.

Pintér Böske „A nótás kapitány“-ban. „A nótás kapitány“ keddi esti, jubiláris 25-ik előadásának érdekességét fokozza és bizonyára a szenzáció erejével fog hatni, hogy Hohenau grófnő parádés szerepét vendégként Pintér Böske fogja játszani. Pintér Böske csak erre az egy előadásra jön Kolozsvárra, hogy ezt a szerepet eljátsza. Egyébként Neményi Lili, Erényi Böske, Tompa Béla, Ihász Aladár, Leóvey Leó, Mihályfi László fogja a „Nótás kapitány“ vezető szerepeit játszani. A keddi esti jubiláris előadás jegyeiről tanácsos jó előre gondoskodni.

BÁRD, MORAVETZ, NÁDOR ÉS RÓZSAVÖLGYI

albumok 180—200 lej vala kaphatók
mint az összes zeneművek KIRÁLY JÁNOS
zeneműkereskedésében, Főter 15 sz. (Plébánia-épület)
Legkedveltebb operák 80—100 lejig.

Kaiser-Borax

A nagy hőség, erős napsütés káros behatással vannak a nők gyöngéd, hamvas arcbőrére.

KAISER BORAX.

szal való lemosások megóvják a bőrt ezen behatásoktól

EZÉRT VEGYEN ÖN IS MÉG MA EREDETI

KAISER BORAXOT

A PIROS SKATULYÁBAN.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állás-keresők részére 20 szóig 30 lej. Előfizetőknek minden szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej, jelígis levelet harminc napig őrizünk meg.

ALKALMAZÁS

Mindenest azonnal felvesz, Benedek Monostori-ut 111. 700

Gyorsírást tanulnék. Ajánlatot kérek „Gyorsírást” jelígre a kiadóba. 706

Két gyermek mellé megbízható lányt, vagy asszonyt keresek 15-ére, Deák Ferenc-utca 41. 710

Laboránsnő orvosi rendelésbe azonnal felvesz. Dr. Goldenberg, Str. Memorandului 24. 703

Munkanélküliek (nők is) után könnyen eladható cikkel 200—300 lej kereshetnek naponta. 500 lej biztosíték szükséges. Jelenkezni Mendelnél Szapann u. 2. 693

Munkásleányok politurázshoz felvétetnek. Jelenkezni a Transilvania Butorgyárnál, Brétfü.

LAKÁS

Eladó a Muzeum-utca 8 szám. alatti ház. 703

Két fiatal iparossegéd szállást és kosztot kaphat Majális-utca 23. Székely-nénél 711

Két intelligens leányt teljes ellátásba, esetleg szállásba is felvennék. Cim. 701 a kiadóba.

Egy szoba-konyha nyári konyhával és butorral azonnal átvehető Székely-utca 12. 704

Egy főtéri üzlethelyiség minden áron azonnal átadó. Cim 712 a kiadóban.

Belvárosban elegánsan butorozott szoba két személynek kiadó. Ajánlatokat „jó szoba” jelígre a kiadóba kérek. 714

Irodák kiadók a Str. R. Maria (Deák F. utca) 36. számú új épületben, megfelel bank- vagy céghelyiségnek. Érdeklődni ugyanott.

Nagyobb raktárterület kerestetik a vasút közelében és ha barak van rajta, előnyben részesülnek. Ajánlatokat O. Vitéz címre, postafiók 152. 713

Üzlethelyiség azonnal átadó. Értekezni dr. Mátyás Imrénél Székely-utca 20

INGATLAN

Boldog-utca 24—26. számú házak sürgősen eladó. Értekezhetni vasárnap délután ott, másnapokon Str. Pagarilor (Szántó-utca) 79. 715

ADÁS-VÉTEL

300 lejért már szép kalapot vásárolhat az „Elt”-szalonban, Cuza-Voda 5. Ugyanott mindenféle kézmunkát vállalunk. 702

Olcson eladó jókarban levő fűtőháló, szalagarnitúra, varrógép és asztal. Regalá 5. földszint 3. 707

Eladó ingaóra, lószőr és üzleti vasrollo. Monostori-utca 86. 705

Egy elegáns kétfogatu kocsi eladó. Majális-utca 25. Házmeztérnél. 683

VESZEK

100—120 öl 1 éves vágású dorong vegyes

TÜZIFÁT

ab cluji vasuti Alom-
mász átvéve. — Aján-
lat írásban

DANZINGER

ÜGYNÖKSÉGHEZ
küldendő
CLUJ, Str. I. Maniu
No. 20.

Két új házastelek eladó, vagy kiadó. Pató-ucca 135 számnál, balra harmadik ujjház. Azonnal átvehető. Diószegi Miklós. 700

ALDÓ

24 hold prima birtok viz és országut mellett négy kilométerre Kolozsvártól, gyártelepnek, tejgazdaságnak, malomnak alkalmas. Sarokház fűszerüzlettel 250.000 lejért. — Új sarokház 400 négyszögöl 68.000 lejért. Családi házak 150, 200 és 250 ezer lejért nagy istállóval is. Emeletes belvárosi házak és uri villák mind bekölthetők. Értekezhetni:

KOVÁCSNÁL

HOSSZU-UCCA

1.

VEGVES

Nőikalap újdonságok legolcsóbbak Palárier de Paris, Unio-u. 6. Masamodoknak külön kedvezmény.

Grosz Emanuel

és
Hertz Lipót
tárgykereskedők

1.

CLUJ

Piața Gărei No. 3.

Cséplőgép-

javitást, cséplést és cséplőgépkezelést jutányos áron vállal
KENDEFF ISTVÁN
Str. Nou (Uj-utca) 20

NE MULASSZA EL AZ ANDRÁSI & FEKETE

Műszaki és
Electrotechnikai Vállalat Cal.
Reg. Ferdinand (vált Wesselényi Miklós-utca)
20. szám alatti szennzációt keltő kirakatait

MEGTEKINTENI!

Pár napig este 7—9-ig a kirakatokban levő gépek üzemben vannak.

Faházakat tervrajz szerint épít jutányos áron, Márk Ioan, Bedecs községben. U. p. Călăta-mare (județul Cojocna). 697

Ebédő, szalon- és hálószoba garnitúrák olcsón eladók. Farkas-u. 27. 716

FIZETÜNK

minden hirdetés áránál magasabb ár valódi kelti gyöngyökért, briliáns és gyémánt ékszerekért, arany, ezüst és platínát, valamint régi műfogakat világgiacon áron váltók be.

Ezüst dísz tárgyakat és arany ékszereket a legjutányosabban árusítok.

VÁZSONYI

Cluj, Reg. Ferdinand
17. sz. Transsylvania
szálloda épületében
R. Mosse.

MINDENMŰ

BUTORT

GYÁRI ÁRON
vásárolhat a Műasztalosárúgyár részvénytársaságnál

Tekintse meg a mintatermeit
Strada Gh. Barițiu
28. szám alatt.

Szücs!

DÉRI

Strada Memorandului. — Telefon 1212.

MIKLÓSI ISTVÁN

VIZVEZETÉK, CSATOR-
NÁZASI VÁLLALATA ÉS
LAKATOS MŰHELYE

CLUJ, CALEA VICTORIEI 15

Viszonteladókát keresek.

FIGYELEM!

Az új Goldmichel Európa katalógus 1925-re február elején megjelenik. Ára franco 200 lej. — Gold Übersee megjelent, ára 250 lej. Katalógushoz Nachtragok (pótfüzetek) 100 lejes árcató ellenében szállíthatók. — Bélyeggyűjtők szükségleteiket legolcsóbban szerezhetik be. Referencia vagy letét ellenében választékot küldök. Bélyegkellékek raktáron. Csipesz 70 lej. Vízjelkereső 35 lej. Minden érdeklődésre 2 lej válaszbélyeg esatolása ellenében válaszolok. — A „Philatelia” magyar nyelvű szaklapra előfizetések felvételnek. — Előfizetési ár évi 200 lej.

A. KEMÉNY ORADEA-MARE, Viszonteladókát keresek.

STR. VLAHUȚA 50.

TÜZIFÁT

aprítva vagy ölenként legjutányosabban házhoz szállít

Hertz és Grosz

Hitelbank Áruaktár
telepéről

CLUJ

Piața Gărei No. 3

Telefon 280.

Gazdasszónynak ajánlunk közlik középkorú. Vidékre is megy. Cim Méhes-u. 12.

CIPŐK!

nagy választékban, feltűnő olcsó árért kaphatók

WOLF

ruha- és cipőüzletében,
Str. Dacia (Radák-u.) 5.

CIPŐK!

ZONGORA

új,
használt,
hangolás,
javítás,
szállítás
TRISKÁNÁL.

STR. SĂGUNA 14 SZ.

TELEFONSZÁM 419

UTOLSÓ DIVAT

szerint nagyon szép, elegáns és olcsó ruhákat készít

ÁRON DÁVID

CLUJ, Calea Regele Ferdinand No. 32.

Telefon: 194—114. Hívó szám: 194

BAUMGARTEN GÉZA, Târgu-Mureș.

Butorok, hálók, ebédzők stb. Saját készítmény meglepő olcsó áron. Varrógépek, kerékpárok és ezek alkatrészei. Butór-üzlet Regele Ferdinand 50. Varrógép-üzlet Reg. Ferdinand 28.

Hirdessen az „Ujság”-ban!

BETEG LÁBAKRA

a legsikeresebben készít bármilyen cipőt

LENGYEL

Harmincegy év óta fennálló ortopéd és modern cipész, ki tizenöt évig szállította a cluji klinika ortopéd osztályának több kiváló orvos rendeltére

Strada Memorandului (vált Unio-utca) 24

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a helyi piacon
PIAȚA UNIREI 15.
szám alatt

FIÓKÜZLETET

nyitottunk, amelynek látogatására a n. é. közönséget ezennel meghívjuk

MEINL GYULA

kávébehozatala.

SZABÓ JENŐ

Világvárosiasan berendezett divatkülönlegességek
NAGYÁRÚHÁZA
CLUJ—KOLOZSVAR :—: TELEFONSZÁM: 479.

Szedte a „Viața” nyomda és nyomtatott a „Concordia” körforgógépjén, Cluj-Kolozsvár. Felelős kiadó: Juricskay Barna igazgató.